

Nedėldienio Skaitymas.

NEDELINIS LAIKRAŠTIS.

Apmokėsnis: su prisiuntimu metams 2 rub.
pusmečiui 1 rub.
be prisiuntimo metams 1 rub. 40 kap.
pusmečiui 70 kap.

†
*
*
†

Rėdākcija Kaune.
REDAKTORIUS IR LEIDĖJAS

kunigas pralotas Antanas Karosas

◆◆◆ Už atskirą numerį 4 kap. ◆◆◆

Už apgarsinimus imama nuo eilutės arba jos vietos ant paskutinio puslapjo 20 kap.

№ 45.

Kaunas 25 (7) Spalių mėn. d. 1906

Pirmi metai.

„Draugija“

Literatūros, mokslo ir politikos laikraštis, pradės eiti prieš Kalėdas iš Kauno syki per mėnesį. Kaina metams 6 rub., pusmečiui 3 rub. atskiras numeris 60 kap.

Prenumeratą priima „Draugijos“ leidėjas ir redaktorius

Kun. A. Dambrauskas.

Atsišaukimas

i

LIEUVOS DVASIŠKIJA.

Broliai! atsišaukiame į Jus labai svarbiame reikale. Artinas rinkimai antronjon Valstijos Dumon. Pirmieji rinkimai Dumon aiškiai parodė, kad mūsų mažžemiai bajorai ir valstiečiai atvyko į rinkimų vietas ne gan' kad ne susiorganizavę, bet ir nesuprasdami, kokios dvasios ir pakraipos reikalingi jiems yra jų užtarytojais—atstovais, kurie norėtu ir galėtu gerai ginti jų reikalus. Todėlgi, norėdami išvengti panašius apsišaukimus rinkimuose busiančionjon Valstijos Dumon, mes, dvasiškija, turime gerai išidėmėti nors šias pasargas:

1. Kiekvienai progai atsitikus, neapleidžiant net pavienių ypatų, aiškinti žmonėms rinkimų Dumon svarbumą;

2. Raginti mažžemius bajorus, valstiečius, kurie turi nors kiek pirktos bajorų žemės, ir nuo-

mininkus (arendorius) patiems iširašydinti balsuotojų skaitliu, kad, sudėjus kuodidžiausį žemės ceną, igyti daugiausiai balsų;

3. Bajorams, neturintiems pilnų 200 deš. žemės, išaiškinti, kad jų reikalai yra bendri su mažžemių valstiečių reikalais ir kad tik išvien su jais eidami tegali laimėti žemės klausime;

4. Padėti žmonėms sužinoti, kiek kurioj parapijoj' pagal žemės ceną yra maždaug balsų ir nurodyti jiems tiek pat gerų balsuotojų;

5. Męs patis kuoveikiausiai kiekvienam balsuotojui turime parupinti kortelę su surašytais ant jos visos to paties pavieto parapijos igaliojų vardais, pavardėmis ir tėvų vardais; balsuotojams gi tos pačios parapijos, bet kito pavieto, patarti susizinti su artimiausia savojo pavieto parapija;

6. Parapijų klebonai nurodytuosius savo parapijoj' igaliojuosius apskelbia „Nedėldienio Skaityme“, per ką nebesunku bus sužinoti ir visus kiekvieno pavieto igaliojuosius;

7. Pavieto kunigai ir mažžemių igaliojieji turi tarp savęs susitarti, kokius rinkikus rinkti gubernijos miestan draug su dvarponiais;

8. Priminti nuomininkams (arendoriams) kurie nuomuoja bajorų žemes, kad rinkimuose jie skiriami yra prie mažžemių bajorų kategorijos ir vienodas su jais turi teises, ir

9. Neužmiršti ir valsčionims privatiškai patarti išrinkti geriausius iš savo tarpo vyrus ir kokius.

Męs anaipol nenorime, kad V. Dumon pakliutu tik kunigai ar valsčionis, bet trokštame, kad Lietuvos atstovais Dumoje butų šviesus demokratai, tikri katalikai ir tautiečiai, ir deltoji nebijokime, broliai, kad ši sumanymą įvykdinant prisėis prakelti daug triuso ir vargo.

Žemaitijos kunigai.

Šviesos, daugiau šviesos!

Pirm keliolikos metų vienas rusų laikraštis padavė žinią, jog ant vienos cerkvės Rusijoje atsieina 4 karčiamos, o ant vienos mokyklos—6! Tokiu būdu tuomet Rusijoje buvo šešiskart daugiau karčių negu mokyklų.

Tiesa paskutiniuose laikuose daug atmainų įvyko. Bet apšvietimo stovis Rusijoje pasilieka ir po šiai dienai beveik tas pats; iš visų pusių nuolat girdiš rugojimai, kad mokyklų per maž, kad daugybė vaikų negali mokyklosna patekti.

Neperseniai „Kovenskių Telegraf“ rašė, kad dabar visoje Rusijoje reikėtų įtaisyti apie 100 tukstančių naujų mokyklų, kurios galėtų sutalpinti apie 6 $\frac{1}{2}$ milijonų vaikų nuo 8 iki 11 metų. Tuos mokyklos kaštuotų apie 100 milijonų rublių. O tuotarpu kasgi nežino, jog viešpatijos izdas apyauškis.

Todėl laukti, kol valdžia įsteigs mums aną šimtą tukstančių mokyklų būtų neišmintinga. Dabar to padaryti valdžia jokių būdu negali—ir ne greit begalės. Visi tai gerai numano ir todėl kreipiasi į valdžią ne su šauksmu: „steigki mokyklas“,—bet su prašymu: „leiski mums patiems tai padaryti, leiski steigti tokias mokyklas, kokios mums reikalingos ir tiek, kiek reikia“!...

Ir šitie prašymai nepasilieka be pasekmių. Nors ir nenorom, bet visgi apšvietimo ministerija pradėjo jau davinėti privatiškoms ypatoms leidimus atidengti privatiškas mokyklas. Tokiu būdu nuo pernykščių metų iki šiam laikui atidengta privatiškų mokyklų visoje Rusijos viešpatijoje 180; tame skaitliuje 19 vyriškųjų gimnazijų, 15 progimnazijų, 18 realinių mokyklų; o taipogi mergaitėms mokyti—72 gimnaziji ir 56 progimnazijas (Žiur. „Novoje Vremia“ n-rį 10984).

Tuose mokyklose jau dabar mokinas apie 5000 jaunuomenės, berniukų ir mergaičių, o su laiku, atsidengus visoms kliaoms, galės ten mokintis mažiausia apie 40 tukstančių vaikų!

Žiurint į patį skaitlių, išrodo tai neva gan daug, bet dėl visos Rusijos tas beveik tiek tereiškia, kiek lašas juroje! Nes vaikų norinčių mokintis milijonai, o mokyklų kaip buvo, taip ir tebėra per maž.

Tą mokyklų stoką atjaučia visi, net ir patys vidurinės Rusijos gyventojai. Daug apie tai buvo kalbėta ir rašyta; daug paduota buvo skundų iš visų Rusijos pakraščių. Visur mat, veikė ta pati varžymo sistema ir viešpatavo apšvietimo baimė. Rusinimas vaikų nerusų buvo pripažintas už mokymo pamatą. Priešingų nurodymų apšvietos globėjai neklause. Visiems tat buvo sunku. Vaitojo lenkai, skundes žydai, dėjavo Kuršo vokiečiai, o jau apie mus lietuvius tat nėra ką ir bekalbėti.

Dabar ačiu Dievui jau pradėjo pusti truputį kitoks vejelis. Kaip parodo paskutiniai atsitikimai, gerai pakaulijus galima išgauti reikalingus leidimus privatiškoms mokykloms atidengti. Gavo tokius leidimus lenkai ir Kuršo vokiečiai. Dabargi (12 spalio) rusiškieji laikraščiai padavė žinią, jog apšvietos ministeris leidęs žydams ir jų draugijoms steigti visokias privatiškas mokyklas: žemesnes, vidutines, profesionališkas ir t. t.

Skaitant apie tai ateina savaimi mintis į galvą: kaip gi bus su mūsų lietuviškomis mokyklomis? Ar mes jas gaušime, ar ne?

Ant šito klausimo, mums matas, tik vienas tegal buti atsakymas: viskas pareis nuo mūsų pačių rupesčio. Jei energiškai kaulysime, tai iškaulysime; o jei posenovei snausime, tai ir nieko negausime. Amžina mums būtų gėda, jeigu tame dalyke pasirodytumem ištyžusiais „Molio Motiejais“...

Kad lietuviškos mokyklos mums butinai reikalingos apie tai negal buti dviejų nuomonių. Nes „šviesos“ pas mus Lietuvoje, galima sakyti, yra mažiau negu kitur. Todėl lietuviškos mokyklos su lietuviais mokytojais, su lietuviška išguldoma kalba mums dar daugiau reikalingos, negu tautiškos mokyklos kitiems Rusijos gyventojams.

Bet norint jas gauti, reikia tikrai energiškai sukrusti, reikia visiems lietuviams išvien eiti tame dalyke ir darbuotis, kaip tai sakoma, „visom keturiom“.

Dėku Dievui pradžia jau padaryta. Turime „Saulę“, turimo „Žiburį“, turime „lietuvių mokytojų sąjungą“. Pasilieka tik išreikšti geismą, idant visos tos draugijos imtų kuograičiausia saviškai veikti ir energiškai valyti užkirstą mums ikšiol prie apšvietimo kelią.

Abi mūsų apšvietimo draugiji tegu rupinasi įsteigti kuodaugiausia lietuviškų mokyklų; o lietuvių mokytojų sąjunga tegu išdirba tam tikrus mokslo programas, tegamina reikalingus vadovėlius, testeigia mokytojų kursus ir t. t.

Dažnai darbas nesiseka vien dėl to, kad yra varomas nesistematiškai, ne nuo pat pradžios pradėtas. Kas nor namus pastatyti, deda pirmučiausiai pamatą, o ne stogą. Mūsų apšvietimo pamatu tur buti geros lietuviškos pradinės mokyklos. Jos gi bus tik tuomet *tikrai geros*, jei mūsų vaikai išmoks ten netik lietuviškai skaityti, rašyti, skaitliuoti, bet ir savo kalbą branginti, ir Dievą mylėti ir dorai gyventi.

Todėl busiančiose mūsų mokyklose-tikėjimo ir doros mokslas teuzima žymią vietą, nes jisai yra pamatas viso tolesnio apšvietimo. Kur to pamato nėra, ten nėra ir tikro apšvietimo. Mokyklos, kuriose tikėjimas ir dora yra niekinami, išleidžia ne „lietos“ vyrus, ne tautos veikėjus, bet vien pusėtinai apsitrinusius tarptautiškus „chuliganus“. Mums gi reikia tikrų dorų lietuvių, o ne „chuliganų“. Tų ir be to jau gana daug turime.

Todėl baigdami šį straipsnį šaukiame dar kartą: Šviesos, daugiau šviesos..., bet šviesos tikros, krikščioniškos, sujungtos su Dievo ir artimo meile, šviesos ne vien protą apšviečiančios, bet ir žmogaus širdį sušildančios ir jį prie gerų darbų paraginančios!.

Druskis.

Girtuokliams.

(Iš „Dienelei brėkštant“.)

Ne žemel's dėl duonelės
Mūsų broliams truksta;
Neturtingi, kurie tingi
Ir girtybėj rugsta.
Kumelėlės varguolėlės
Net baisu žiurėti...
Mat ties rinka susitinka
Kums kumą mylėti.
Vargšės dvesia, kaip ir tęsia...
Per visą dienele;
O tie laka sau ir sako:
Drošim dar „burnelę“!...
Pražuvingas nelaimingas
Amžius jų trumputis:
Eina griuva, kur pakliuva,
Kaip vaikas mažutis.
Stimpa šala, net išbala,
Kaip drobė balčiausia...

Veid's išblyško, seilės tyška,
Baidyklė baisiausia.

Tas žmogelis yr tėvelis
Nemaža vaikelių.

Tėtę šaukia, nesulaukia
Melzdamies ant kelių.

Kits prilakęs lyg patrakęs
Išvaiko šeimyną...

Nakties laikas, verkia vaikas,
Bėgk žmon' pas kaimyną!...

Keikia bliaina visa žiauna,
Baisumas klausyti!...

Blėdį daro, vaikus varo,
Im' langus daužyti!...

Nelaiminga, nuodeminga
Girtuoklio dušėl!

Kai įprato, nebemato,

Kaip baisi čierkelė

Protas mano neišmano

Kas čion bedaryti!...

Kaip degtienę ir Maušienę,

Draugiai išvaryti?...

Didis Dieve, geras Tėvel!

Tai mano svajonė:

Lai pagirdys visų širdis

Daugiška malone!

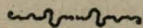
Jos gausumas ir skanumas

Tešalin kas bloga,

O dorybė ir šventybė

Teužvaldai žmogų!

A. Žalvarnis.

Viešo lietuvių katalikų knygyno Kaune atidengimas.

Spalių mėnesio 17 dienoje, Šv. Traicės bažnyčioje, aštuntoje valandoje ryto, susirinko nemažas lietuvių skaitlius. Bažnyčia buvo beveik pilna; daug buvo inteligentų ir kunigų. „Šv. Kazimiero Draugijos“ pirmininkas kun. A. Dambrauskas, išėjęs prie altoriaus šventų Mišių laikytų atsigrįžo į žmones ir paaikšino atsilaukysiančios, Jo Mylistai Žemaičių vyskupui leidžiant, pamaldos tikslą arba intenciją. Sakytojas priminė trumpai, kokiame padėjime buvo pirm' pusantrų metų lietuvių rašliava ir apsišvietimas. Spauda buvo uždrausta. Netik laikraščių bet ir maldaknygių nebuvo leista lietuviams turėti. Didžiai vargiai reikėjo knygas spausdinti Prusuose ir su dar didesniu vargu jas gabenti iš užsienio. Nestigo žmonių nesigailinčių nei vargo nei turto. Jie rašė, spausdino ir gabenė knygas Lietuvon. Daug jų nukentėjo; vieni pakliuvo kalėjiman, kiti buvo siunčiami į tolimą šiaurę. Šiandieną to nebėra, prašvito ir lietuviams liuosybės šviesa. Galime spausdinti nevien' maldaknyges ir laikraščius, bet ir atidengti net viešus knygynus. Ragino tat visus susirinkusius už tą taip didžią mylistą karštai Dievui padėkoti. Toliau, aiškindamas svarbumą ir naudingumą tokios įstaigos, kaip viešas knygynas nurodė, jog visokių esama knygų: esanti knyga—mokytojas, knyga—prietelius, knyga—nuodas. Knyga—mokytojas—mokinanti mylėti Dievą, Bažnyčią, tėvynę, jos garbingą praeitį ir t.t. Knyga prietelius—liuosose valandose žmogų suraminanti, pakelianti, sužadinti jame gerus jausmus. Pagalios—knyga—nuodas, ždati žmoguje tikėjimą ir dorą.

Tokių knygų-nuodų nebusiā viešame lietuvių katalikų knygynė. Paimtąją iš čion knygą galėsiās kiekvienas žmogus drąsiai įvesti į savo namus. Toki knyga busianti jam ir mokytoju ir prieteliu. Baigdamas tat prasnekėsi, ragino sakytojas prašyti Dievo palaiminimo, kad tas knygynas būtų lietuviams šviesos įstaiga ir atneštų jiems kuogausiausiają naudą o draugiai melsti, idant kaip ikšiol Dievas buvo su mumis, taip ir tolesniame laike pasiliktų mūsų „apgynėju ir tvirtybe“..

Tie prakalbos žodžiai, su karšta širdimi pasakyti, padarė ant klausytojų didelį ispuđį, kaikurių akyse blykste-rėjo ašarelė. Po prakalbai prasidėjo šventos Mišios, kurioms, pasibaigus,—dauguma pamaldos dalininkų tiesiai iš bažnyčios nuėjo į knygyną. Čionai nepoilgo atvyko J. M. Vyskupas Sufraganas Cyrtautas, kurį knygyno angoje pasitiko įsteigėjų komitetas. J. M. Vyskupas įžengdamas į knygyno salę pasveikino susirinkusiuosius krikščionišku budu, tardamas: Tegu bus pagarbintas Jezus Kristus! Po to jam tapo perstatyti visi čion susirinkusieji svečiai. Taip pasisveikinęs su visais J. M. Vyskupas pasiteisino, širdingai norėjęs draug su visais būti bažnyčioje, bet negalėjęs, tojepat valandoje laikęs šventas Mišias ir meldęs Dievo palaiminimo tai viešai įstaigai. Tuomet Jis apsitaisė bažnytiniais rubais ir pašventė pirmu knygyną, o paskui antroje namų pusėje „Draugijos“ redakciją. Pasibaigus tai apeigai, J. M. Vyskupas sugrįžęs į knygyno salę, gražioje prakalboje išreiškė savo linkėjimus knygynui viso labo ir visiems susirinkusiems suteikė vyskupišką palaiminimą. Po to kun. prof. A. Dambrauskas pakvietė visus atgal į „Draugijos“ redakciją; čionai knygyno įsteigėjų komitetas davė svečiams po taurelę seno lietuvių gerimo—midaus. Gerė sveikatą J. M. Vyskupo, kursai iš savo pusės pakėlė taurelę už knygyno įsteigėjų. Po to Šviėkšnos klebonas kun. Julijus Maciejauskis gan ilgoje byloje apsakė verksmingą lietuvių padėjimą Prusuose, kurie anuot jo žodžių graičiaus virstą į vokiečius, neg pas mus į lenkus; jis linkėjo, kad Rusijos lietuvių katalikų veiklumas pasiektų ir apšviestų net Prusų lietuvius. Užbaigė linkėjimu geros kloties naujam laikraščiu ir jo redaktoriui. Padėkodamas už tai „Draugijos“ redaktorius, priminė, jog laikraščio pasisekimas pareina nuo sandarbininkų ir visuomenės užjautimo; tatai gėrė sveikatą visų busiančiųjų „Draugijos“ sandarbininkų, o ypatingai vieno iš seniausiųjų mūsų garbių rašytojų p. Dro Basanavičiaus. Ant to ir pasibaigė ta puiki iškilmė. Visiems išsikirstant ir apleidžiaut „Draugijos“ redakciją, tapo perskai-tytas šitoksai aktas:

„Grudžio pradžioje 1906 metuose Komitetas, susidedas iš Kauno kunigų: Konstantino Ol'saus kio, šv-to Kryžiaus Bažnyčios klebono; Vyriškosios Kauno Gimnazijos Kape liono, Kun. Kazimiero Pronckiečio; Žemaičių Seminarijos Mokytojų: Pavylo Januševičiaus, Juozapo Skvireckio ir En-rikio Laumenski; Žemaičių Katedros Kamendorių: Juozapo Bylos, Juozapo Jarašuno, Povilo Dogelio ir Povilo Ozolino, —užmanė visuomenės labai įkurti Kaune Viešą Lietuvių Katalikų Knygyną (Biblioteką) su skaitykla. Tam tikslui tą pačią dieną minėtas Komitetas išrinko iš savo tarpo Valdy- bą: Kunigą P. Januševičių Pirmsėdžiu, Kunigą J. Jarašuną kasieriumi ir Kunigą P. Dogelį sekretoriumi.

Valdyba, sulyg jai pavestą įgaliojimą tame pačiame mėnesyje Komitėto vandan kreipėsi į Kauno Gubernatorių su tam tikru prašymu, bet nieko nelaimėjo, nes prašymas buvo atmetas: Gubernatorius nesutiko.

Netrukus, Kun. Ol'sauskis, kun. P. Januševičius, kun. S. Jarašunas ir kun. P. Dogelis antrą kartą kreipėsi į Kauno Gubernatorių su tuo-pačiu prašymu, prisiimdami ant savęs visą atsakomybę kas-link „Viešo Lietuvių Katalikų Knygyno“ Kaune. Ši kartą prašymas turėjo pasisekimą Gegu-

žės 6-oje dienoje Kauno Gubernatorius Veriovkinas raštu – septyni tukstančiai dešimtuoju (№ 7010)—pranešė minėtiems kunigams: K. Olšauskiui, P. Januševičiui, J. Jarašunui ir P. Dogeliui, jog jiems yra leista Kaune įkurti Viešą Lietuvos Katalikų Knygyną su skaitykla,– priėmus jiems ant savęs piningišką ir ypatingą atsakomybę. Tokiu tat budu tapo leistas pirmasis Viešas Lietuvos Katalikų knygynas Kaune.

Tuojaus jo, dėlei įvairių priežasčių, kaip antai stokos namų, pinigų i t.t. negalima buvo įtaisyti ir atidaryti. Tai prasitęsė iki šiam laikui. Šiandieną—17 dienoje Spalių mėnesies—1906 m. po Šventų Mišių, kurias teikės atlaikyti Šventos Traicės Bažnyčioje—tarp 8—9 valandos ryto—Sv. Kazimiero Draugijos Direktorius Kunigas Al. Dambrauskas, Jo Mylistai Vyskupni Cyrtautui pašventinus tam tikrą butą (namus), akyvaizdoje Kauno piliečių Lietuvos ir iš kitur atvykusių tautiečių: „Viešas Lietuvos Katalikų Knygynas (biblijoteka) su skaitykla tapo visuomenės labai atidarytas“.

Ant to pasirašė:

Vyskupas Sufrag. K. Cyr- tautas	Antanas Robažauskas
Kun. A. Dambrauskas	Kun. Pr. Žadeikis
Dr. I. Basanavičius	Juozapas Naujalis
Dr. R. Šliupas	Kun. Konst. Olšauskas
Tomas Žilinskis	Kajetonas Ciemnolonskis
Kun. Kazimieras Šaulys	Kun. A. Bajorinas
Kun. Petras Šavlevičius	Kun. I. Jarašunas
Kun. D. Tumėnas	Juozapas Gudavyčė
Kun. Povilas Ozolinas	Kun. I. Maciejauskis
	Kun. P. Januševičius.

Knygynas su skaitykla yra visuomenei atidarytas kasdien nedėldieniais ir šventadieniais nuo 1 valandos iki 4 po pietų ir nuo 5¹/₂ iki 8¹/₂ vakare. Darbo dienomis nuo 5¹/₂ iki 8¹/₂. Negana to, turgaus dienomis utarninkais ir ketvergiais nuo 11 pirm' pietų iki 2 po pietų. Labai reikėtų, kad visuomenė paturėtų tą taip naudingą įstaigą.

Prancė.

žinios iš Lietuvos.

Telšiai. (Kauno gub.) Jau ir Telšiškiei pradeda šiek tiek apie savo reikalus rupinties. Neturėdami savo mieste atsakančios mokyklos, užmanė reikalauti perdirbimo netikusios miesto mokyklos į gimnaziją. Žinome iš „Žemaičių Vyskupystės“ vyskupo Valančiausio, kad nebtekus kretingiškės mokyklos 4 d. Rugpjūčio 1793 m., švietimo draugijai liepiant, benardinai isteigusis Telšiuose mažesniąją mokyklą (szkołę podwydziałową), i tris dalis ją paskaidė. Nuo 1795 metų iki m. 1798 savo pinigais pastatė jie ant vienuolyno žemės mokyklai muro namus ir pripirko daug mokslui reikalingų pabuklių. Po dešimties su viršum metų mokykla buvo padalyta i šešias kliausas, kurios mokslas lyginos gimnazijų mokslui. Mokytojai bernardinai išguldinėjo visus mokslus lenkiškai, o avinvedis (kwestarz) Dydaks Pazdzierskis per keliatą metų mokė vaikus net žydiškai (ebraiškai). Per kiau-rą 1831 metų mokykla buvo uždaryta. Sumišimui nutilus, augštas mokyklų vyresnis (kurator) Kartašauskis sutaisė Telšiuose bajorišką mokyklą, kurią i penkes dalis paskaidė. Kad spėrius vaikai maskoliškai pramoktu, atsiuntė pardėtinį p. Labunskį, ypatą svietišką, paskiaus i jo vietą istojo Kučejevs, ant

galo pulkauninkas Bažanins. Ilgainiui vyresnybė bernardinais nebmėgdama, atleido juos, o i jų vietą pastatė mokytojais šiaip jau žmones, ypatas svietiškas.

Apie 1860 metus bajoriška mokykla tapo perdirbta i keturių kliausų progimnaziją, o nuo 1864 metų progimnazijos vietą užėmė pavieto mokykla, kuri 1878 metuose permaintyta tapo i dvikliausinę miesto mokyklą, o nuo 1 d. Liepos 1903 metų i trikliausinę tos pačios rūšės mokyklą, kurios kiek-viena kliausa dalyjasi i du skyrius, o pilnam jos pabaigimui, reikalaujasi penkių—šešių metų, nors, tikrai sakanti pradeda joje mokslą bemaž nuo literų.

Pabaigus šitą mokyklą, bemaž vienintelis tėra kelias buti kanceliaristu, o katalikams, kaip žinoma, iki šiolei ir tas kelias savo krašte buvo uždarytas, bet ir dabar dar sunkiai einamas, Todėl vaikai, per penkis—šešis metus buvę dabartinėje mokykloje, dažniausiai važiuoja Sibiran jieskoti duonos, kiti Amerikon, kiti turtingesnieji, norėdami dar mokinties, važiuoja Kannan, Šauliuosna ar kitur-kur, idant, nuošaliai pasimokius, noris ant aptėkos atestato išduotų egzaminus, o kiti, negalėdami niekur dingti, priversti yra veltai tėvą duoną valgyti, nes rankų darbą dirbti nemoka, nekartą gal ir nebnoiri, o su savo atestatu, kaipo ženkle šešių metų mokinimos, nieko negal' pelnyti, ir teip vargsta.

Tas vargas jaunumenės ir neatidedamas reikalas vidutinės mokyklos gilumoje Žemaitijos, kurioje nėvienos nėra arti gimnazijos, nes Šauliai toli, o Liepojus dar toliau, neesant čia gelžkeliui, privėrtė Telšiškius reikalauti per miesto valdybą pertaisymo dabartinės netikusios miesto mokyklos i butinai reikalingą gimnaziją. Prie to teisingo ir neatidedamo Telšiškių reikalavimo vertėtų prisidėti netiktai visam pavietui, bet ir visai Žemaitijos visuomenei, nes to reikalauja visų labas.

Beto jau nuo pavasario pradėta rupinties apie įrengimą Telšiuose mergaičių progimnazijos, bet nelaimė! iki šiolei dar geistino leidimo negauta. Užtat malonu butu, kad galingieji Žemaičių visuomenės pasirupintu kliutis, jei kokios šiame dalyke yra, atšalinti ir leidimą padėtu greičiaus išgauti *Sc. Pt. Rk.*

Mažeikiai (Šaulių pav.). Prie Mažeikių gelžkelio stoties (kuri dabar atmpimui mūsų krašto malšintojo Muravjovo tapo valdzios pramanyta Muravjovu), yra didelis miestelis; vienų katalikų gyventojų bus i pusantrą tukstantį. Čia dabar neseniai tapo pastatyta nauja bažnytėlė. Bažnyčios čia reikėjo seniai, nes parapijos bažnyčia Vieksniai gana toli, 12 viorstų. Prireikus laidoti arba imti šliubą miestelėnai turėjo samdyties arklius arba gelžkelium važiuoti i Vieksnius, kas žinoma nelabai buvo patogiu ir malonu; šventomis reikėjo eiti i artimiausią Tirkšlių bažnyčią, 6 viorstai. Dabar mažeikiškiai turi savo bažnyčią, nebereikia keliauti nei i Vieksnius, nei i Tirk-

šlius. Keli ukininkai davė žemės, vienas (Šeirys) pradėjo statyti didelį namą, paskui gavo valdžios leidimą atidengti bažnyčią. Jau pusantrų metų kai parėjo į Mažeikius kun. P. Meškauskis. Mažeikiškiai rūpestingai taisė ir puošė savo bažnytėlę. Turtingesni ir neturtingi dėjo savo aukas. Bet iškart pastatytoji bažnytėlė rados permaža: visi mažeikiškiai šventomis dienomis ypač rudenį ir žiemą, kuomet šalta, negalėjo sutilpti o kuriems pavyko įtilpti tai tie spaudės it silkės bačkoje ir traškino vienas kitam kriauklus. Užtat šiomet bažnytėlė mažeikiškių ir kunigo iškaščiais ir rupesniu tapo bemažko dvigubai padidinta, dabar jau tur-but visi galės sutilpti. 8 d. spalio, par šv. Pranciškaus atlydus buvo naujai padidintos bažnyčios pašventinimas. Pašventino Vyskupo Kapelionas, kun. Žongolavyčius. Pašventinęs kun. Ž. atlaikė mišias šv. ant „parapijonų“ intencijos. Prieš mišias labai gražiai prakalbėjo į žmones. Pastatėte, sako, labai gražią bažnyčią, kokios neturi net kitos mažesnės parapijos. Nors kiti sakė, kad nepastatysite, paskutinę ožką parduosite... vienog pastatėte, nes visi turtingesni ir neturtingi dėjote aukas, kiek kas galėjęt. Auka ant Dievo garbės užsimokės jums šimteriopai dvasiška nauda. Priminė teippat, idant neapleistu ir kitos bažnyčios, kuri yra žmogaus dušioje; ragino puošti tą bažnyčią doru krikščionišku gyvenimu, palaikyti par vienybę su Dievu. Tie žodžiai giliai sujūdino nevieną širdį.

Ir ištiesų, Mažeikių bažnytėlė išveizi labai gražiai. Šviesi, erta, dailiai ismušta poperiais ir nudažytos lubos. Dailaus darbo altorius, gražus paveikslai, bažnytiniai drabužiai ir papuošalai; neprasti vargonėliai. Par mišias ir mišparus gražiai gieda choras, ko dar negirdėti aplinkinėse bažnyčiose. Žodžiu sakant kas yra padaryta, padaryta puikiai, gerai.

Dieve jums padėk mažeikiškiai! Męs, kaimynai, galime tiktai džiaugtis ir linkėti, kad tas jusų darbas toliau augtų ir plėtotų!

Kaimynas.

Veiveriai. Mokytojų Seminarijoje mokslas jau prasidėjo 11 diena rugsėjo. Iš viso mokinių seminarijoje yra apie 100; iš jų tiktai pusė yra lietuvių, o kiti vokiečiai ir lenkai. Pavyzdinė mokykloj mokslas ir-gi prasidėjo.

M.

Žinios iš visos Rusijos.

Valdybos parėdymai.

Spalių m. 14 d. išėjo Viršiausis paliepinimas apie valstiečių banko procentų pamažinimą, idant perkantieji žemę lengviaus galėtų išsimokėti. Priskyta, pradedant nuo antrojo 1906 m. pusmečio, numažinti mokesčius, kaip dabartinių, teip ir busiančių sodiečių žemės banko skolininkų nuo 5 rublių 25 kapeikų ir 5 r. 75 k. lig 4 r. 50 k. per metus nuo 100 rublių paskolos, paimtos 55½ metų laiko, paskyrus atsakančius mokesčius: paimtoms 41 metams

laiko paskoloms—4 r. 95 k. vieton 5 r. 75 k. ir 6 r. 20 k., 28 metams—5 r. 80 k., vieton 6 r. 75 k., 7 r. 10 k. ir 7 r. 15 k.; 18 metų—7 r. 50 k. vieton 8 r. 75 k., 8 r. 90 k, ir 9 r.; 13 metų—9 r. 25 k. per metus vieton 10 r. 75 k. ir 11 r. 10 k., palikus pirmai buvusį paskolų išmokėjimo laiką ir apribotą banko įstatymais išduotų skolininkams liudijimo apmokėjimo tvarką.

17 spalio m. d. išleista Viršiausis paliepinimas, kuriuom sentikiams (starovierams) ir kitiems atskalinams suteikta pilna tekėjimo laisvė, o jų dvasiškija išliuosuota nuo kariumenės. Ta Viršiausioji malonė sužadino tarp sentikių didelį džiaugsmą; tikybos laisvę jie ketina paminėti per įpatinę iškilmingą šventę.

17 spalio m. d. ministerių taryba peržiūrėjo ir patvirtino projektą apie užstatymą bankan valstiečių žemės. Ligšiol nebuvo leista užstatyti bankan žemės, duotos valstiečiams (nadielnaja). Nuošiol bus leista valstiečiams užstatyti valstiečių bankan šituose atsitikimuose: 1) kad valstietis nori pripirkti žemės su valstiečių banko pagalba, o šis bankas negali išduoti visos reikalingos sumos, tuokart valstietis gali užstatyti savą sodybą (nadiel) arba jos dalį; 2) kad valstiečiai nori išsiskirytį į vienasedžius, o neturi išteklių, tuokart tam tikslui gali gauti paskolą iš valstiečių banko; 3) kad valstietis nori pirkti žemę nuo kito valstiečio, gavusio kitame krašte „nadiel'ą“ ir ketinančio išsigabenti.

Teismai.

Karės-lauko teismų nusprendimais per praeitą savaitę **sušaudyta**: Irkutske 1 politiškas prasikaltėlis ir 4 kriminališkieji; Pernave 5 už užmušimą uredniko; Bendine (Lenkijoje) 1 plėšikas už užmušimą; Tukume sušaudyta „grios brolių“ vadas Anskaltė.

Pakarta. Peterburge 8 plėšikai už galvažudišką užpuoliną 14 spalio mėn d. ant maito kasieriaus ir atėmimą 398.772 rub. 24 kap., 5 įpatas už pasikesimą mesti bombą į karės teismo posėdį Kronštate.

Užpuolimai ir plėšimai.

Monopoliai išplėsta per praeitą savaitę (nedėlia): Volkovisko paviete Grincevyčių kaimoje (prie to išnešta 225 rub.), Tveries paviete Kožuchovo kaimoje (prie to išnešta 600 rub.),—Oršos mieste iš vieno monopoliaus išnešta 400 rub., o kitame užmušta pardavėja,—Peterburge iš monopolio išplėsta 400 rub.

16 spal. ties **Odesa** 3 valstiečiai nusisamdę vežė 2 keleiviu, kurie savo vežėjus pavaišino migdomaisiais nuodais, atėmė nuo jų 173 rub. ir nuvažiavo aštuonetą arklių.—15 spal. **Samaros** gubernijoje ginkluoti vyrukai užmušė akcizniką, palydovą ir vežėją ir atėmė 24, 275 rub.—Varonežo gubernijoje plėšikai įlindo pro langą į dvarininko Popovo butą ir pagrobė 40,000 rub. išbėgo.—Naktį 16 spalio

Čitos mieste 10 ginkluotų vyrų, su prilipdytomis barzdomis ir uostais, inėjo viešbutin, kuriame švečiai lošė kartomis, „sušuko“ „rankas augšty“ ir išrinke iš visų lošikų piningus, išsinešė 12 tukstančių rub.—**Peterburge** ant gatvės nuo bėdino darbininko ginkluoti plėšikai atėmė 11 rub.—Lebedevo miestelyje **Vilniaus** gub. plėšikai 11 spal. 10 valandoje vakare inėjo į žydo namus, pareikalavo tukstanties rub. ir išgirdę atsisakymą, šovė, mirtinai sužeidė beviešintį ten rabiną ir pabėgo.—Ties **Kazaniaus** miestu 20 ginkluotų užpuolė ant pačtos. atėmė 20,000 rub. ir pasislėpė.—Chudoro dvaran (**Lenkijoje**) atėjo ginkluoti, atėmė ginklus ir 232 rub., liepė paduoti pietus; pavalgę nuvažiavo miškan. užmušė pirklį ir pabėgo. Iš Miškovo gelžinkelio kasos ginkluotų išplėšta 2464 rub.—Rančanų valsčius (**Minsko** gub.) apiplėšta ant 1570 rub.—**Tambovo** seminarijos ukvaizdą plėšikai surišo ir pagrobė 2000 rub., pasislėpė.—18 spal. **Kaune** iš turkų keptuvės skyriaus (ties vagzalu) ginkluoti vieni paturėjo sujėmę pardaviką, kiti išplėšė kasą ant 350 rub.

Geležinkelių katastrofos.

Per praeitą savaitę susitiko ir susidaužė traukiniai 4 vietose; tapo viena moteriškė užmušta ir sužeistas konduktoras.

~ **17 spalinio dieną**, kaip davimo konstitucijos sukaktuvėje, buvo nugąstaujama, kad nebūtu Rusijoje sumišimų; bet ta diena visiškai ramiai praėjo, nei demonstracijų niekur nebuvo.

~ **Priėmimas jaunikačių kareivijon** atlikta visur ramiai; neatvykusiųjų priėmiman skaitlius visai menkas, dar mažesnis kaip kitais metais kad budavo.

Žemės dalykai.

Lig 16 spalinio iš pažymėtų 184 paviety rinkimai į žemės tvarkomasias komisijas atsilaike 170 pavietuose; atsisakyta nuo rinkimų tik 11 paviety; rinkimai dar laukiami 3 pavietuose. Gauta 190 prašymų nuo valstiečių, kad vyresnybė paskirtų rinkimus tose vietose, kur jie dar nėra buvę.

Pagal surinktas žinias, viešpatijos žemės valstiečiams išdalinti randama Kauno gubernijoje 6,000 dešimtinių, Vilniaus g.—5,000 deš., Gardyno gub.—60,000 deš., Vytebsko uub.—28,000 deš., Kuršo gub.—6000 deš.; daugiausiai liuosos žemės yra Rusijos žiemuose ir rytuose.

Iš viso per 48 gubernijos Europos Rusijoje randama liuosos žemės 9,308,400 dešimtinių.

Lietuviams nėra patogų gabenties dėl žemės į tolimiausius svetimus kraštus, kad jie gali prisipirkti žemės savo tėvynėje iš dvarininkų kaip savarankiškai, taip ir su valstiečių banko pagalba. Jug kad lietuviai išsigabens į svetimas šalis, tai jų tėvų žemelę nusipirks iš kitur ateję svetimi žmonės.

Paspartų vertybė. Paskutiniame laike pavogta tokia daugybė paspartinių blankų ir knygučių jog dabar beveik ant kiekvieno žingsnio šale tikrųjų pas-

partų painiojasi ir netikrieji. Kaip praneša „Novoje Vremia“ Rygoj dabar galima gauti kokį nori paspartą su visais antspaudais ir parašais už vieną tik rublį. Kiek gi tat verta visa dabartinė paspartų sistema, klausia minėtasis rusų laikraštis.

Kaunas. Šio Spalių mėn. 10 d. registruoti tapo nauji Šv. Kazimiero draugijos įstatymai, kurie greit bus išversti lietuviškon kalbon ir išleisti atskiroje knygutėje.

Prie rinkimų Dumon.

20 Spalio mėnesio dienoje Kaunan atėjo Senato paaiškinimas kad valstiečių sueigų (schođų) įgaliotaisiais (upolnomočeni) dalyvauti Dumos rinkimų su-sivažiavimuose gali buti išrinkti tikt valstiečiai uki-ninkai, kurie gyvena savo sodyboje ir patįs veda ukę. Tas Senato paaiškinimas turi dėl auno gubernijos didelį svarbumą, nes joje yra 20% bežemių valstiečių, kurie neturi ukės ir į Dumą nebus renkami.

~ Valščių įgaliotųjų rinkimai busią 15 lapkričio.

Žinios iš užrubežio.

Prusai. 15 Spalio mėnesio Vokiečių ciesorius ir ciesorėnė priėmė Rusijos užrubežinių veikalų ministerį poną Izvolškį ir jo žmoną. Abu tapo pakviestu į cesoriaus rumus pusrytauti.

Vengrija. 15 Spalio mėnesio iš Konstantinopolio miesto tapo pargabenti į Vengriją kunai Vengrijos patrijotų Rakočio ir kitų, kurie 1848 metuose buvo priversti bėgti į svetimą šalį ir tenai seniai jau buvo mirę. Vengrų seimas neseniai nutarė pargabenti jų kunus į tėvynę, tam tikslui tapo išrinkta komisija, kurios pirmininku buvo istorikas Thali. Visi Vengrijos laikraščiai tą dieną patalpino straipsnius, pašvęstus tėvynės mylėtojų atminčiai.

Anglija. 16 Spalio dienoje Londone ant Trapalgavo gatvės atsilaike mitingas, kuriame dalyvavo arti 5000 žmonių; susitelkusieji žmonės protestavo prieš valdžios mokyklų pataisymo projektą ir nutarė reikalauti, kad ir tėvai turētu galę kišties į mokyklų reikalus ir kad visi tikėjimai butu lygūs.

Maroko. 17 Spalio mėnesio Marokoje vėl kilo judėjimai prieš europiečius užvis prieš prancuzus. Prancija ir Ispanija siuncia po vieną karišką laivą į Marokos pakraščius savųjų šmonių reikalams apginti.

Bulgarija. 17 Spalio mėnesio. Sofijos mieste susirinko Bulgarijos seimas. Sosto prakalboje kuni-gaikštis Ferdinandas sako, Bulgarijos gerovė žymiai pakilusi, labai išsiplėtojusi žemdirbystė, prekystė ir pramonė; pasitaisęs ir piningiškas stovis.

Amerika. 16 Spalio m. netoli miesto Plaisentville greitis traukinys nušoko nuo tilto į upę. Daug žmonių žuvo; išgelbėta tikt 20, bet ir tie visi yra sužeisti.

Francija. 18 Spalio mėnesio Francijos ministerių taryba sumanė projektą, kad prašalinti mirties bausmę.

Vašingtonas. 18 Spalio praneša, kad Amerikos Suvienytųjų Valsčių prezidentas Ruzveltas įsakė apgarsinti rinkimus Pilipinų salose 1. Kovo mėnesio dieną 1907 met. Pilipinų salų seimui busią pavesti visi vietiniai veikalai.

Aukos.

Nauji „Lietuvių Apšvietimo Draugijos „Saulė“ sąnariai:
 Kun. Mateušas Miežinis. 5 r.
 „ Antanas Rnmševičė 5 r.
 „ Kaz. Žebrys 10 r.
 „ Jonas Jacevičė (Gintyl.) 5 r.
 „ Kanaun. I. Rymkevychius 5 r.
 „ Kazim. Rymkevychius 5 r.
 Šviesiausias kunigaikštis Jonas, Jono sunus, Gediminas-Beržanskis-Klausutis 5 r.

Šviesiausioji kunigaikštė Helena Viktorija, Hipolito duktė, Novickaitė, Gediminėnė-Beržanskėnė-Klausutėnė 5 r.
 „Saulės“ Kasierius.

~ Lietuvių kalbos mokytojas prie Kauno vyriškos gimnazijos algai apmokėti paaukojo sekančios ipatos: Kun. I. Čerkeliauskas 3 r., kun. I. Bakučionis 3 r., kun. A. Kungis 2 r. kun. Benediktavyčius 2 r.; Kun. Jonas Jacevyčius Ginteliškės kleb.) 2 rub. 50 kap.

Gerbiamoji Redakcija!

Laikau sau už garbę pranešti, kad apmokėjimui *lietuviškos kalbos mokytojo Panevėžio realinėj* mokykloj pas manęs sudėjo:

P. Mikolas Malinauskis	1 r.
„ Antanas Požela	1 r.
„ Antanas Peleckis	— 10 k.
„ Jurgis Salickis	— 20 k.
„ Pranciškas Petronis	— 20 k.
„ Juozas Somka	— 50 k.
„ Antanas Čerauka	— 15 k.
„ Motėjus Jackunas	— 10 k.
„ Jonas Šilingas	— 20 k.
Kun. K. Vilkickis	3 r. —
„ K. Rymkevičė	3 r. —
„ J. Rubaževičė	5 r. —

Viso labo 14 r. 45 k.
 Ligsiol sarinkta 74 r. — k.
 Viso labo sudėta 84 r. 45 k.

Su pagarba Kn. Korzonas.

19 spalio 1906 m.

Panevėžij.

~ Nuo įkurimo komiteto iki 1-sios Rugsėjo dienos Kauno Viešam Lietuvių Katalikų Knigynui (Bibliotekai) gyvais pinigais paaukavo:

„Jo Mylista Vyskupas Sufrag. K. Cyrtautas	25 r. — k.
Kun. J. Jasienskis Palangos kap.	3 r. — k.
„ P. Galkus Rumš. kleb.	2 r. — k.
„ Gudzinskis Eirag kleb.	2 r. — k.
„ Balandis	1 r. — k.
„ Kazim. Kazlauskis karkl. kleb.	1 r. — k.
„ Prof. Kaz. Šaulys	3 r. — k.
„ A. Dambrauskis Sv. Kaz. Draug. Pirms.	3 r. — k.
„ St. Sarapas Radv. kleb. Šiad. Dž.	1 r. — k.
„ J. Gražys Sub. kleb.	1 r. — k.

Keidain. parapijonų auka-par Kun. P. Žadeikį 26 r. 30 k.
 P. Veronika starytė Šačių parapijos par
 Kun. Dom. Tumėną 2 r. — k.
 Kun. Norvaiša Šačių kamend. par Kun.
 Dom. Tumėną 8 r. — k.
 Kun. K. Šaikunas par kun. Dom. Tumėną 10 r. — k.
 Jš viso 88 r. 30 k.
 Draugę su min. № 42-44 N. S. auk 366 r. 70 k.

Naujos knygos.

Šv. Kazimiero Draugijos naujai išleistos knygos. **Moterystė.** Trumpi patarimai moterystėn einantiems ir moterysteje gyvenantiems. Pagal kun. A. Brykčinskį sutaisė kun. J. D-lis. Kaina 10 k. **Kruvina revoliucija ar ramus kultūros darbas?** Parašė Druskius Kaina 3 kap. „**Naujoji Valdžia.**“ Parašė Druskius. Kaina 2 k. **Graži vaikų knygelė.** Pagal kun. Schmidą sutaisė N. N. Kaina 7 k. **Grait išeis Kauno Kalendorius 1907 metams** su dailiais vaizdeliais ir **Katalogas knygų** katalikiškoms skaitykloms su naudingais patarimais. Parengė kun. Š—vys

Redakcijos atsakymai.

P. Pr. Petrusevičiui Kaune. Tamstos atsakymo kun. Skv. kaip per ilgą negalime patalpinti. Geriausiai padarytumei Tamsta išleidamas jį atskiroje knygutėje.

P. B. Biretui Aukm. Apie reikalingas pas mus reformas ubagų šelpime rasi Tamsta gan platų straipsnį grait išeisiančiame „Kauno Kalendoriuje“.—Apie girtuoklystės pragaištingumą „Ned. Sk.“ jau rašė ir da rašys. Kiti Tamstos klausimai pereina laikraščio kompetenciją. Juos išrišti tegali vien dvasiškoji valdžia. Ten tai Tamsta ir kreipkis.

Kun. M. T-tui R-voj. Prisiųstas lapelis tur aprobatą. Tikslas geras—naujos bažnyčios pastatymas. Papeiktina vien kalba; tokie dalykai prie literatūros nepriguli. Nėr tat kaip jų ir kritikuoti...

Pan. Onai P-tei Tr-se. Žinėlė gan suvėluota, sunaudoti negalime. Visoms N. G. melagystėms išrodyti gaila laiko ir popierio.

JAVŲ KAINOS (už pūdą).

	Vilnius. Spal. m. 21 (3lap.).		Varšava. Spal. m. 16 (29)	
	R. K.	R. K.	R. K.	R. K.
Kviečiai	— —	— —	— 94	— 1 02
Rugiai	— —	— 85	— 74	— 81
Avižos	— 80	— 83	— 78	— 87
Miežiai	— 80	— 95	— 76	— 95
Žirniai	— 90	— 1 —	— 95	— 1 10
Bulvės (už bačką)	8 —	9 —	— —	— —
Sviestas pūdas	12 —	14 —	— —	— —
Kiaulienos	5 20	5 50	— —	— —
Obalių	1 80	2 —	— —	— —
Kriaušių (grušių)	2 —	2 50	— —	— —

Už pūdą *sėmenų* Rygoje mokama po 1 r. 37 kap. Kūrše už *linus* mokama šiteip. Didiesiems linams, geriausiems už birkavą po 52—53 rub., vidutiniams 36—48 r., prastesniems po 20—28 rub. Mažiems linams, geresniems 43—47 rub., vidutiniams 31—43 rub., prastesniems 21—31 rub.

Redaktorius Pralotas A. Karosas.

Knygynas, skaitykla, gaidų, muzikos, įrankių ir bažnyčios sidabro krautuvė

Juozapo Zavadzkie Kaune,

savatis KAZIMIERO RUTZKIO.

Apturėjau sekančias lietuviškas naujas knygas:

- J. Pesys*, Parankusis lenkiškai lietuviškas žodynelis
Varšava 1906 m. 60
- Vys. M. Valančius*, Palangos Juzė
Vilnius 1906 m. 35
- Pet. Mašiotas*, Artimetikos Uždavinynas. Vadovėlis arimetikos pradžiai,
Vilnius 1906 m. 25
- P. Bendorius*, Vaikų Zvaigždutė
Vilnius 1905 m. 30
- S. Meciaus* Trumpas Žemės Aprašymas. Pirmieji geogafijos uždaviniai
Vilnius 1906 m. 35
- Ad. Jakšto*, Tris Pašnekešiai ant Nemuno kranto
Kaunas 1906 m. 40
- Kun. M. Moravskis*, Jszvakarės.
Shenandoah 1905 m. r. 1 —
- Ladislavas L. Žiupsnelis*, Knygelė vaikams pasiskaityti.
Vilnius 1906 m. 25
- Kun. I. Rymeikis*, Katechetiški Pamokymai
Vilnius 1906 m. r. 1 20
- L. Siriečio*, Kantičkos Giesmių knyga
Vilnius 1907 m. 40
- Głos Litwinów do młodej generacyi, wydanie drugie
Kowno 1906 r. 20

Knygynams ir perkupčiams daroma nuolaida Liaudies ir parapijų skaitykloms irgi nuleidžiu nuošimtį %

Dvasiškos valdžios patvirtintas:

„Naujas ir senas Elementorius“

mokintis labai lengvas su pagelba paveikslėlių. Jame yra ir senas mokymo budas, poteriai, katekizmas, maldos rytmetinės ir vakarinės, litanijos, ministrantura, dainos ir t.t. pusl. 48. Kaina 8 kap.

Kas prisiųs 16 kap. krasos markėmis—išsiųsiu 2 elementoriu.

Perkupčiams ir knygų platintojams nuleidžiu 50%.

Adresas: Vilnius, Antokolski bereg № 4, kv. 3.
K. Strazdas. 4—1

VIKTUTĖ. Apysaka. Parašė **Satrijos Ragana.**

Kaina 50 kap. Gaunama visuose lietuviškuose knygynuose. Perkupčiams nuleidžiamas nemažas rabatas.

1907 METAMS

Rygos kalendorus

A. Macejevskio išleidžiamas, jau baigiamas spauzdinti. Kaina be priedų—12 kap. su priedais „Žemdarbystė“ ir „Naminis Gyditojis“ 20 kap.

Ryga, Pilies gatvė, № 7.

Ugionėse reikalingas **VARGONININKAS**,

mokantis lietuviškai rašyti, skaityti ir prisimanantis apie giedojimus. Dėl sąlygų kreiptis į vietinį kleboną adresu: pašta Eiragola Kauno gub. Ugionių Klebonui.

VARGONŲ FABRIKA

Jono Garalevyčiaus

perkelta ant Porto gatvės į nuosavus namus; žymiai padidino veikalą; priima užsakymus kas link statymo naujų ir taisymo senų vargonų.—Adr.: Kaunas. Portova, nuosavi n.

J. NAUJALIO KNYGYNAS

Kaune.

SANKROVA: MALDAKNYGIŲ DVASIŠKO IR SVIETIŠKO TURINIO KNYGŲ PAVEIKSLELIŲ, ROŽANČIŲ, ŠKAPLERIŲ IR BAŽNYTINIŲ NATŲ.

Agentura „Nedėldienio Skaitymo“.

Ką tik tapo įrengtas Lietuviškas Onos Vitkauskytės KNYGYNAS

Kaune (Viešas pliacas).

Tenpat gaunami įvairūs rožančiai, paveikslai, rašymo įrankiai, atvirieji laišakai su paveikslais ir t. p.

Parduodu **PALIVARKĄ** 124 dešimtinis viename gabale, po 100 rublių už dešimtina;

žemė derlinga, pievos geros, dalis upės, ukiškieji trobešiai, 3 varstai nuo miestelio. Banko skolos 5 tukstančiai. Adresuoti: Kauno gub. st. Varniai B. Piečkauškienei.